

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik graag mijn zienswijze geven op uw ontwerpregeling betreffende het komend seizoen niet openen van de jacht op konijnen (landelijk) en hazen (in Groningen, Limburg en Utrecht). Naar mijn stellige mening is het voornemen om de jacht op het konijn en haas (gedeeltelijk) in het komende seizoen niet te openen zeer onterecht en gebaseerd op onvolledige en/of onjuiste data en grondslagen. Ook miskent het de belangrijke rol en inzet van jagers in het landelijk gebied. Ik vraag uw aandacht voor het volgende.

Ik ben al 20 jaar actief als jager in een jachtveld in het werkgebied van de Wildbeheereenheid Oldebroek/Oosterwolde in de provincie Gelderland (noordelijkste deel van deze mooie provincie). In onze WBE ben ook ik als jager betrokken bij het wildbeheer zoals dat in de Wet Natuurbescherming is bepaald: zorgen voor een gezonde wildpopulatie en ervoor zorgen dat in mijn jachtveld een redelijke wildstand wordt gehandhaafd. Ook zorgen wij ervoor dat in ons jachtveld schade veroorzaakt door wild aan landbouwgewassen wordt voorkomen/bepakt.

Jagen is veel meer dan het plegen van afschot. Het is het beheren van dieren en hun gebied (faunabeheer). Om u een beeld te geven wat het inhoudt geef ik hierbij een kleine opsomming van onze activiteiten:

- het uitvoeren van tellingen en het registreren van deze cijfers,
- broedkorven voor eenden plaatsen,
- stimuleren dat akkerranden diervriendelijk worden beheerd;
- predatiebeheer ter bescherming van zeldzame weidevogels
- preventie en bestrijding van schade aan landbouwgewassen veroorzaakt door wild.

In dat kader monitor ik al vele jaren ook de stand van het konijn en het haas in ons jachtveld. Jaarlijks worden in onze WBE de wildsoorten, waaronder haas en konijn, op verschillende momenten en met behulp van verschillende methodes geteld. Zo wordt op de eerste zaterdag van april de voorjaarstelling georganiseerd. Deze voorjaarstelling bestaat kortweg uit: een trendtelling van de wildsoorten in 10% van de WBE conform een landelijk goedgekeurd protocol.

Ook worden op andere dagen in het jaar de wildsoorten geteld waarbij ook warmtebeeldcamera's worden gebruikt. De tellingen met warmtebeeldcamera's vinden plaats in de avonden en 's nachts. De resultaten zijn duidelijk: 's nachts zijn haas en konijn veel meer actief dan overdag en dan tellen (met behulp van warmtebeeldcamera's) geeft een veel beter beeld van de ter plekke aanwezige populatie. Tijdens deze nachttellingen worden structureel veel meer hazen, konijnen (maar ook reeën) geteld dan overdag. De tellingen die overdag plaatsvinden geven geen goed/volledig beeld van de populatie hazen en konijnen.

Uit onze waarnemingen in de afgelopen jaren blijkt dat het in onze WBE juist heel goed gaat met het haas en dat de stand van het konijn stabiel en voldoende robuust is. De populatie konijnen fluctueert al vele jaren als gevolg van welbekende dierziektes als myxomatose. De populatie konijnen weet zich echter op een niveau te handhaven dat in goede jaren (qua voortplanting en ziektes) ertoe leidt dat de stand weer zeer substantieel toeneemt en in het verlengde daarvan ontstaat er dan substantiële schade aan landbouwgewassen, op begraafplaatsen, sportvelden et cetera.

Al te grote fluctuaties van de populatie konijnen en hazen zijn – zo blijkt uit diverse onderzoeken – ongewenst. Het is beter om middels populatiebeheer (waaronder afschot) de populatie stabiel(er) te houden waardoor er een betere balans ontstaat tussen enerzijds het dierenwelzijn/de natuurdoelstellingen en anderzijds de belangen van de landbouw, landschap- en maatschappelijke doelstellingen die in ons werkgebied worden nagestreefd.

Uw voornemen lijkt grotendeels te worden gestoeld op het onderzoek 'Staat van instandhouding haas en konijn' van Wageningen Environmental Research (WEnR, rapport 3153) en op de zogeheten Telganger (editie november 2021) van de Zoogdierenvereniging. Naar mijn mening geven voorgenoemde publicaties echter geen onderbouwing voor uw voornemen om de jacht op het konijn en haas (deels) niet te openen.

Uit het onderzoek van WEnR blijkt dat geen onderzoek is gedaan naar de oorzaken van de mogelijke achteruitgang van de stand van het haas en/of konijn. Er wordt alleen geciteerd uit enkele andere onderzoeksrapporten. De grootste omissie is mijns inziens dat voor dit onderzoek er geen betrouwbare telgegevens van konijn en haas zijn gebruikt. Om er achter te komen hoe het gaat met de haas beroepen de onderzoekers zich op data van het Meetneet Urbane Soorten (MUS) en de Broedvogelmonitoring. Binnen MUS worden broedvogels geteld binnen de stedelijke omgeving waar begrijpelijkerwijs vrijwel geen hazen voorkomen. Omdat hazen juist voorkomen buiten de stedelijke gebieden is de Broedvogelmonitoring een interessantere bron, maar ook hier is het doel om broedvogels te tellen en geen hazen en konijnen. Hazen en konijnen zijn bijvangst en niet het doel van deze telling. De onderzoekers gaan daar in hun onderzoek volledig aan voorbij. Data van de Faunabeheereenheden, waar wel gerichte tellingen van hazen en konijnen door jagers in zijn opgenomen zijn juist weer niet meegenomen. In het rapport staat dat naast tellingen ook afschotgegevens zijn gebruikt, maar dan enkel tot met 2011 (haas) en 2006 (konijn). De afschotcijfers van de jaren daarna niet meer, terwijl die wel bekend zijn.

Het komt erop neer dat uw beslissing voornamelijk lijkt te worden onderbouwd door waarnemingen van vrijwillige vogeltellers, die tijdens die activiteit (overdag, zonder warmtebeeld) ook hun min of meer toevallige waarnemingen van hazen als bijvangst bijhouden. Gebiedsgerichte tellingen van WBE's en daaruit voortvloeiende provinciale cijfers van FBE's zijn compleet buiten beschouwing gelaten. Het niet meenemen van voorgenoemde tellingen in uw voornemen om de jacht op het konijn (en haas) niet te openen is voor mij onbegrijpelijk.

Jagers zetten zich in voor gezonde populaties en jacht vindt alleen plaats als dat nodig en mogelijk is. Dit gaat hand in hand met de wettelijke verantwoordelijkheid die jagers hebben en naar eer en geweten invulling geven: diverse onderzoeken wijzen telkens uit dat jacht geen drukfactor van belang is voor populaties. Het beperken van jacht zal niets bijdragen aan toename van die populaties.

Het sluiten van de jacht op konijn en haas zal wel bijdragen aan een achteruitgang van het landelijk gebied. Jagers zijn immers 'groene vrijwilligers' die in het landelijk gebied een heel belangrijke rol vervullen. Zij zetten zich in voor biotoopverbetering, helpen politie en BOA's om stroperij aan te pakken, dragen bij aan het behoud van weidevogels et cetera. Dit alles dreigt weg te vallen indien u de benuttingjacht op konijn (en haas) zou sluiten. Veel jagers die ik ken geven aan dat dit voor hen betekent dat zij zich niet meer gemotiveerd voelen om zich voor het buitengebied in te zetten als u uw voornemen zou doorzetten. Ook ik merk dat ik niet meer de motivatie voor alle voorgenoemde inzet zal kunnen opbrengen als het kleine onderdeel 'oogsten uit de natuur' zou worden afgenomen.

Mijn dringende verzoek aan de minister is dus om het voornemen om de jacht op het konijn (en haas) niet te openen laat varen en de jacht op deze soorten het komende seizoen in heel Nederland wel plaats te laten vinden.

Met vriendelijke groet,

Henk Evink